

Gewijzigd Uitvoeringsprogramma

Vrijwilligersbeleid 2018-2020

Inhoudsopgaven

Inleiding **02.**

Huidige situatie **03.**

Doelstellingen van het
Vrijwilligersbeleid **07.**

Dit gaan wij doen **11.**

Planning en monitoring **16.**

Financiering **17.**

Bronnen **18.**

1. Inleiding

In Sliedrecht willen we dat zoveel mogelijk mensen zelfstandig en naar vermogen, meedoen in de samenleving. Onderwijs, werk, iets cultureels ondernemen, elkaar ontmoeten en ontspannen zijn belangrijk voor onze inwoners. Een actieve bijdrage van inwoners, ook door vrijwillig daarin mee te werken, waarderen en stimuleren we. In Sliedrecht zijn veel vrijwilligers actief, dat koesteren wij. Er wordt een steeds groter en zwaarder beroep gedaan op vrijwilligers, als gemeente moeten wij waken voor overbelasting van onze vrijwilligers.

De invloed vanuit de gemeente is beperkt op dit terrein. We kunnen en willen vrijwilligerswerk niet verplichten of opleggen. Uiteindelijk hangt de inzet af van de intrinsieke motivatie van de vrijwilliger zelf. Dit is essentieel voor het goed functioneren van het vrijwilligerswerk. Wij zijn wel in staat om het vrijwilligerswerk zo goed mogelijk te faciliteren, te waarderen en aandacht te schenken aan doelgroepen waarbij extra inzet gewenst is. We vinden het dan ook essentieel het bewustzijn, van het belang van vrijwilligerswerk te vergroten en de waarde die het voor de vrijwilliger zelf heeft te benadrukken.

Vrijwilligersbeleid

Het vrijwilligersbeleid komt voort uit de sociale visie, waarin het belang van een nieuw vrijwilligersbeleid wordt beschreven. Het beleid in het sociaal domein is erop gericht dat ondersteuning aanvullend is op het eigen netwerk van mensen. Dat betekent dat het eigen netwerk van onze inwoners steeds belangrijker wordt. Daardoor wordt een groter beroep op vrijwilligers en mantelzorgers gedaan.

Met de acties uit dit beleidsplan ondersteunen we onze vrijwilligers in onze gemeente beter waardoor zij beter in staat zijn om hun belangrijke werk voor de gemeenschap uit te voeren.

Leeswijzer

We staan in dit beleidsplan eerst stil bij de lokale situatie in Sliedrecht. Wat is de vrijwilligersbehoefte en hoeveel vrijwilligerswerk wordt er binnen ons dorp gedaan? In hoofdstuk drie maken we de vertaalslag naar concrete doelen van het vrijwilligersbeleid. De uitvoering van deze beleidsdoelen wordt in hoofdstuk vier uitgewerkt. In hoofdstuk vijf is de planning van de uitvoering weergegeven en hoofdstuk zes geeft de financiële onderbouwing van het beleid weer.

2. Huidige situatie

Sliedrechtse vrijwilligers zijn enorm betrokken bij het werk dat zij doen. Eenmaal begonnen met vrijwilligerswerk, blijven zij vaak jaren actief. Motieven om aan de slag te gaan als vrijwilliger liggen in het krijgen van voldoening, het iets kunnen betekenen voor de gemeenschap of zichzelf, religieuze motieven, persoonlijke betrokkenheid bij de organisatie en het plezier dat vrijwilligerswerk geeft.

"Wanneer een vrijwilliger ziek is regelt hij zelf een vervanger. Dit is eigenlijk nooit een probleem, mensen springen graag voor elkaar in. Iedereen voelt zich erg verantwoordelijk."

-geïnterviewde vrijwilliger-

Co-creatie

Dit actieplan is door middel van co-creatie tot stand gekomen. Dankzij de participatie van verschillende Sliedrechtse organisaties is er een duidelijk beeld ontstaan wat betreft de behoeftes van vrijwilligersorganisaties. De wensen van de vrijwilligers en hun organisaties zijn als leidraad gebruikt voor dit actieplan. We hebben organisaties geïnterviewd en tevens gebruik gemaakt van een online enquête. We hebben zowel grote als kleinere organisaties betrokken bij de totstandkoming van dit beleid.

2.1 Feiten en cijfers

Sliedrecht in beeld

Binnen Sliedrecht wordt bovengemiddeld veel vrijwilligerswerk door- en voor geloofsgemeenschappen verricht. Het vrijwilligerswerk binnen het verenigingsleven zit op gemiddeld niveau, de inzet voor kwetsbare inwoners of het opkomen voor de leefbaarheid in de eigen wijk of buurt neemt juist toe.

De tabel op de volgende pagina geeft een samenvatting van de gesprekken en enquête weer;

1. Wat vrijwilligers belangrijk vinden
2. Waarom vrijwilligers aan de slag gaan
3. Tegen welke problemen vrijwilligersorganisaties aanlopen.

Deze input van Sliedrechtse (vrijwilligers)organisaties vormt de rode draad van dit actieplan en kan worden beschouwd als algemene waarden binnen het Sliedrechtse vrijwilligerswerk.

Monitor Sociaal

De monitor Sociaal van de Drechtsteden heeft het vrijwilligerswerk binnen de Drechtsteden in kaart gebracht. Daaruit blijkt dat ruim een derde van de inwoners in de Drechtsteden (36%) in de afgelopen 12 maanden vrijwilligerswerk heeft gedaan. Dit is vergelijkbaar met 2013 en 2009. In Sliedrecht doen meer mensen vrijwilligerswerk dan gemiddeld (42%). Het aantal Nederlanders dat vrijwilligerswerk doet daalt. In de Drechtsteden zien we deze daling niet terug. **Uit onderzoek blijkt verder dat vrijwillige inzet onder autochtonen hoger is dan onder allochtonen en dat mensen met een kerkelijke achtergrond zich vaker inzetten als vrijwilliger dan mensen zonder kerkelijke achtergrond.**¹ Op de vraag wat men nodig heeft om (meer) vrijwilligerswerk te doen antwoorden de meeste mensen 'tijd'. Kortdurende activiteiten (26%) en de onbekendheid met de mogelijkheden (14%) zijn veelgenoemde antwoorden.

Definitie van vrijwilligerswerk

"Werk dat in enig georganiseerd verband onverplicht en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving".

¹ Deze passage is letterlijk overgenomen uit de monitor Sociaal 2017, uitgevoerd door het Onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD). Wij verstaan hier alle geloofsgemeenschappen onder.

Enquêtes en gesprekken:

Samenvatting van de uitkomst

Wat vinden vrijwilligers belangrijk?

- Waardering voor de vrijwilliger is het belangrijkste (gezien -en bedankt worden)
- Vrijwilligers hebben behoefte aan deskundigheidsbevordering
- Vrijwilligers willen vaker op 'projectbasis' vrijwilligerswerk doen
- Vrijwilligers willen een aanspreekpunt hebben binnen de organisatie

Wat zijn redenen om aan vrijwilligerswerk te doen?

- Het is leuk om te doen
- Het geeft voldoening
- Je kunt wat betekenen voor de gemeenschap en voor jezelf
- Levensbeschouwelijke motieven
- Persoonlijk direct betrokken bij de doelstellingen van de organisatie

Tegen welke problemen lopen organisaties aan?

- Een aantal organisaties geeft aan dat ze moeite hebben met het vinden van (extra) vrijwilligers.
- Vrijwilligersorganisaties geven aan dat de kosten voor een VOG op de begroting van de organisaties drukt. Een aantal organisaties geeft aan daardoor geen gebruik te maken van een VOG.
- Vrijwilligerswerk bekendheid geven, attractief maken (in het algemeen, maar organisaties hebben ook behoefte aan deskundigheidsbevordering op dit gebied).
- Vrijwilligers willen vaker op projectbasis aan de slag of incidenteel vrijwilligerswerk doen. Een aantal organisaties heeft hierover zorgen (continuïteit).
- Weinig jongeren binnen de organisatie: de organisatie aantrekkelijker maken voor jongeren.

2.2 Het Vrijwilligerspunt

Het Vrijwilligerspunt is al 15 jaar gevestigd in Sliedrecht en is een centraal punt, waar vraag en aanbod van vrijwilligerswerk bij elkaar worden gebracht. Het Vrijwilligerspunt is er voor alle Sliedrechtse. Iedereen met vragen met betrekking tot vrijwilligerswerk kan bij het Vrijwilligerspunt terecht. Het Vrijwilligerspunt heeft de volgende taken:

- Informatie en advies aan vrijwilligers(organisaties);
- het bemiddelen tussen organisaties en vrijwilligers;
- de belangen van vrijwilligers en maatschappelijke organisaties behartigen;
- het vrijwilligerswerk promoten;
- door middel van een digitale vacaturebank een plaats bieden waar vraag en aanbod van vrijwilligers elkaar kan vinden;
- deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers(organisaties).

Het Vrijwilligerspunt heeft sinds 2013 het keurmerk Steunpunt Vrijwilliger Inzet behaalt van het NOV (Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk). Dit keurmerk wordt afgegeven als de organisatie een hoog niveau van dienstverlening kan aanbieden.

2.3 Vrijwilligersverzekering

De gemeente Sliedrecht heeft een verzekering afgesloten voor alle Sliedrechtse vrijwilligers. De gemeente Sliedrecht vindt het vrijwilligerswerk belangrijk en is van mening dat alle vrijwilligers goed verzekerd behoren te zijn. Alle vrijwilligers in onze gemeente zijn verzekerd tegen de gevolgen van ongevallen en aansprakelijkheid. Een vrijwilliger hoeft hier niets voor te doen. Als de vrijwilliger iets overkomt en de eigen verzekering niet toereikend is, kan gebruik gemaakt worden van de collectieve verzekering. Uitzonderingen op deze vrijwilligers betreft de vrijwillige brandweer- en politiemedewerkers, zij hebben immers een eigen rechtspositieregeling.

3. Doelstellingen vrijwilligersbeleid

Als gemeente zetten we in op een grotere **bewustwording** onder inwoners op het gebied van vrijwilligerswerk. Wij vinden het belangrijk om waardering voor vrijwilligers te (blijven) uiten en hen te **faciliteren** om – daar waar mogelijk gezamenlijk – vraaggerichte activiteiten voor hun sociale omgeving uit te (blijven) voeren. Het vergroten van de **bekendheid** van het Vrijwilligerspunt, het uitspreken van **waardering** richting vrijwilligers zijn belangrijke middelen om het vrijwilligerswerk in ons dorp beter te **ondersteunen**.

Tabel 1 De vier doelen van het beleidsplan

De doelstellingen van het vrijwilligersbeleid dragen gezamenlijk bij aan het versterken van de Sliedrechtse vrijwilligers(organisaties). Wij zetten in op het realiseren van de volgende doelen:

3.1 Begeleiding en ondersteuning van vrijwilligers

Kwetsbare doelgroepen

Vrijwilligerswerk is belangrijk voor de Sliedrechtse samenleving en moet vooral vanuit de samenleving zelf komen. Soms hebben inwoners – bijvoorbeeld vanwege een beperking - extra begeleiding nodig bij het doen van vrijwilligerswerk. Uit de gevoerde gesprekken met vrijwilligersorganisaties komt naar voren dat organisaties zich over het algemeen terughoudend opstellen als het gaat over de inzet van vrijwilligers die extra aandacht behoeven. Organisatorische problemen, het niet kunnen bieden van passend vrijwilligerswerk, het onvoldoende kunnen waarborgen van (extra) begeleiding en een inwerkperiode, en de relatieve onbekendheid met de doelgroep zijn veelgenoemde oorzaken. Het Vrijwilligerspunt Sliedrecht, MOVISIE en de Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) (h)erkennen dit beeld. Zij geven aan dat plaatsing van deze vrijwilligers in de praktijk erg lastig is. Tevens geven de organisaties aan dat gemeenten ervoor moeten waken om het vrijwilligerswerk niet als verkapte dagbesteding in te gaan zetten. Toch behoort het kunnen doen van vrijwilligerswerk bij een volwaardige inclusieve samenleving en hecht de gemeente Sliedrecht waarde aan het vergroten van de toegankelijkheid voor vrijwilligerswerk. Het Vrijwilligerspunt draagt zorg voor goede begeleiding van vrijwilligersorganisaties, door middel van deskundigheidsbevordering.

Jongeren

Organisaties geven aan dat ze jongeren lastig aan zich kunnen binden en dat zij andere behoeftes hebben dan oudere vrijwilligers. Jongeren willen vaker op projectbasis aan de slag en stellen andere eisen aan het vrijwilligerswerk. Het binden van jongeren aan vrijwilligersorganisaties verhoogt de continuïteit van de organisatie. Het is van belang om organisaties tools aan te reiken zodat zij beter in staat zijn om jongeren aan zich te binden. Het vrijwilligerspunt brengt de bestaande ondersteuningsmogelijkheden voor vrijwilligers(organisaties) in kaart en sluit aan bij de behoeftes van vrijwilligers(organisaties), dit doet het punt door blijvend het gesprek met deze organisaties aan te gaan en vanuit hun behoefte te werken. Het vrijwilligersbeleid wordt samen met vrijwilligersorganisaties ontwikkeld om zo een betere aansluiting te krijgen bij de behoeftes die er leven. Het voeren van een goed vrijwilligersbeleid binnen vrijwilligersorganisaties draagt bij aan het versterken van de aantrekkelijkheid van de organisatie voor jongeren. Het beleid of de uitingen daarvan sluiten niet altijd aan bij de leefwereld van jongeren. Door vrijwilligersorganisaties te wijzen op het belang van een goed vrijwilligersbeleid en ze hierbij ook de tools aan te reiken hopen wij de aantrekkelijkheid van het vrijwilligerswerk voor jongeren te vergroten. Hierbij wordt benadrukt dat vrijwilligersorganisaties zelf ook een verantwoordelijkheid hebben op het gebied van het voeren van een vrijwilligersbeleid binnen de organisatie.

Nieuwkomers

Nieuwkomers kunnen een fantastische aanvulling zijn op het bestaande, maar niet altijd toereikende aanbod van vrijwilligers. Nieuwkomers zijn vaak zeer gemotiveerd om iets aan te pakken, omdat ze graag aan hun nieuwe toekomst willen werken. Vrijwilligerswerk biedt hen de mogelijkheid om de cultuur beter te leren kennen, de Nederlandse taal te oefenen en weer een werkritme op te bouwen. Wanneer nieuwkomers aan de slag gaan als vrijwilliger, hebben zij hierbij wel voldoende begeleiding en ondersteuning nodig. Zoals eerder genoemd bleek uit de gevoerde gesprekken met vrijwilligersorganisaties dat zij zich over het algemeen terughoudend opstellen als het gaat over de inzet van vrijwilligers die extra aandacht behoeven. Het Vrijwilligerspunt heeft de taak om vrijwilligersorganisaties de handvatten te bieden die zij nodig hebben om nieuwkomers te kunnen ontvangen als vrijwilliger.

"We zouden onze vrijwilligers graag meer scholingsmogelijkheden aanbieden waar wij als organisatie ook wat aan hebben. Dit is fijn voor de vrijwilliger en goed voor de organisatie: een win-win dus!"

-geïnterviewde vrijwilliger-

3.2 Vergroten bekendheid vrijwilligerspunt

Het Vrijwilligerspunt heeft diverse taken op het gebied van vrijwilligerswerk binnen onze gemeente. Vrijwilligers hebben soms moeite met het vinden van passend vrijwilligerswerk, vrijwilligersorganisaties vinden het soms lastig om passende vrijwilligers te vinden. Het Vrijwilligerspunt is overkoepelend en vervult hierin een belangrijke bemiddelende rol. Deze bemiddelende rol gaan wij verder versterken. Het Vrijwilligerspunt brengt (duidelijker) naar voren op welke wijze organisaties gefaciliteerd kunnen worden. Uit de gesprekken met diverse vrijwilligersorganisaties komt naar voren dat het Vrijwilligerspunt niet bij alle organisaties bekend is. Daarnaast geven organisaties aan niet bekend te zijn met (alle) werkzaamheden van het Vrijwilligerspunt. Dit is een gemiste kans. Door de bekendheid van het Vrijwilligerspunt te vergroten kunnen individuele vrijwilligers en organisaties beter bediend worden. Hierdoor wordt snel en eenvoudig de ondersteuning concreet verbeterd. Vanaf 16 april 2018 houdt het Vrijwilligerspunt haar spreekuur in de Bibliotheek, waardoor de voorziening nog laagdrempeliger wordt.

3.3 Bemiddelen en faciliteren

De behoeftes van vrijwilligersorganisaties worden actief gemonitord zodat we weten wat er leeft en wij samen met partners ons beleid kunnen aanpassen als daar aanleiding toe is. Uit de gesprekken met vrijwilligersorganisaties komt naar voren dat een aantal organisaties geen gebruik maakt van de VOG omdat zij de kosten niet vergoed krijgen. De kosten drukken in dat geval te zwaar op de begroting van de vrijwilligersorganisaties. Om deze organisaties een steun in de rug te geven gaan wij deze VOG voortaan vergoeden, hiermee geven wij tevens een impuls voor de kwaliteit van het vrijwilligerswerk. De Rijksoverheid heeft onderzocht wat de effecten zijn voor het aanvragen van een gratis VOG. Uit dit onderzoek komt naar voren dat organisaties niet alleen een betere screening van vrijwilligers hanteren, maar ook bewuster omgaan met het door hen gevoerde vrijwilligersbeleid. De gemeente Sliedrecht vindt veilig vrijwilligerswerk belangrijk, zodoende hechten wij grote waarde aan het verstrekken van VOG's. Wij beseffen ons dat een VOG geen sluitende oplossing is voor het garanderen van goed vrijwilligerswerk, wij laten het wel of niet gebruiken van een VOG – waar dat niet wettelijk verplicht is – over aan de vrijwilligersorganisaties zelf.

"We eisen momenteel geen VOG voor onze vrijwilligers. Het is voor onze organisatie vrij prijzig. Ik weet niet of wij gebruik zouden maken van een VOG voor vrijwilligers als de gemeente dit zou vergoeden, misschien wel."

-geïnterviewde vrijwilliger-

3.4 We erkennen de waarde en vergroten het maatschappelijk bewustzijn

Vrijwilligers zijn van grote waarde voor de gemeenschap. Vrijwilligers doen hun werk vanuit intrinsieke motivatie. Als gemeente zijn wij hen enorm dankbaar. We spreken concreet onze waardering uit voor het werk dat zij doen en vergroten het maatschappelijk bewustzijn voor de noodzaak van vrijwilligerswerk. Zo gaan wij de gemeentelijke initiatieven zoals de Gemeentepenning, Het Sliedrechts Compliment en het Jeugdlintje beter onder de aandacht van onze inwoners brengen. Uit gesprekken met de vrijwilligersorganisaties komt naar voren dat weinigen op de hoogte zijn van deze voorzieningen en dat men niet bekend is met de aanvraagmethode en eisen. Dit is een gemiste kans, omdat ook vrijwilligers op deze manier in het zonnetje gezet kunnen worden. We hebben ook de mogelijkheden voor een vrijwilligers(kortings)pas onderzocht. De pas binnen de gemeente Sliedrecht is niet haalbaar vanwege de schaalgrootte van de gemeente en de bijbehorende hoge uitvoeringskosten. Ondanks dat vindt de gemeente Sliedrecht het belangrijk om alle vrijwilligers te danken voor hun inzet. Daarom organiseren we een **vrijwilligersnetwerkborrel** waar alle Sliedrechtse vrijwilligers welkom zijn.

"Een vrijwilligersorganisatie is een organisatie die zich inzet voor het algemeen belang of voor het behartigen van een sociaal belang."

-geïnterviewde vrijwilliger-

Definitie van een vrijwilligersorganisatie

Over het algemeen streven vrijwilligersorganisaties geen winst na. Een organisatie die in zijn geheel gerund wordt door vrijwilligers zal door iedereen een vrijwilligersorganisatie genoemd worden. Of er sprake is van een vrijwilligersorganisatie wordt beoordeeld aan de hand van het aantal betaalde krachten in verhouding tot het totaal aantal vrijwilligers. Er is geen criteria bepaald over hoe die verhouding er uit moet zien. Uit de voorbeelden komt naar voren dat de verhouding tussen beroepskrachten en vrijwilligers kan variëren van geen tot 50% van de betaalde krachten. Daarbij is het van belang of vrijwilligers aan het primaire proces deelnemen of niet.

4. Dit gaan wij doen

De onderstaande acties dragen gezamenlijk bij aan de uitvoering van het vrijwilligersbeleid. We maken daarin een verdeling tussen *begeleiding en ondersteuning van vrijwilligers; het vergroten van bekendheid van het Vrijwilligerspunt en andere voorzieningen; het bemiddelen en faciliteren* en tot slot *het erkennen en waarderen van vrijwilligers en het werk dat zij doen*. De acties in dit document dragen gezamenlijk bij aan het bereiken van de doelen. Daarbij zijn de volgende meetbare doelen geformuleerd:

Huidige situatie	Doel	Meetinstrument
In Sliedrecht doen meer mensen vrijwilligerswerk dan gemiddeld (42%). Actiepunten: 1.1 Jongeren en nieuwkomers aantrekken	Op dit moment doen 10.500 inwoners van Sliedrecht vrijwilligerswerk. Wij willen dit aantal met 5% verhogen, naar 11.025 in 2020.	Monitor sociaal
86% van de inwoners zegt bekend te zijn met de mogelijkheden tot het doen van vrijwilligerswerk. Actiepunten: 2.1 bekendheid vrijwilligerspunt vergroten	We vergroten de bekendheid tot het doen van vrijwilligerswerk met 10%. Doel: 96%	Monitor Sociaal

Actiepunt 1 | Begeleiding en ondersteuning van vrijwilligers

1.1 | Jongeren en nieuwkomers aantrekken nieuw beleid

Het Vrijwilligerspunt gaat vrijwilligersorganisaties trainen in het benaderen van jongeren en nieuwkomers, bijvoorbeeld via sociale media. Het punt geeft organisaties de juiste kennis en kunde zodat zij beter in staat zijn om hun boodschap over te brengen op jongeren en nieuwkomers. Concrete mogelijkheden zijn het verbeteren van de online zichtbaarheid & het beter aanspreken van jongeren in hun eigen taal. Daarnaast krijgen organisaties gericht advies als het gaat om het aanbieden van werkzaamheden aan jongeren. Zij hebben vaak andere eisen (zoals bijvoorbeeld meer projectmatig werken), door vrijwilligersorganisaties hier bewuster mee om te laten gaan wordt de organisatie voor jongeren aantrekkelijker. Het organiseren van een kansenbeurs kan bijvoorbeeld een succesvolle manier zijn om nieuwkomers en aanbieders van vrijwilligerswerk kennis met elkaar te laten maken.

1.2 | Deskundigheidsbevordering

Het Vrijwilligerspunt biedt vrijwilligersorganisaties concrete handvatten voor het begeleiden van vrijwilligers, daarbij wordt nadrukkelijk stil gestaan bij het begeleiden van vrijwilligers met een afstand tot vrijwilligerswerk. Het draait hier om het commitment van vrijwilligersorganisaties om open te staan voor vrijwilligers die extra begeleiding of inwerkperiode behoeven. Het vrijwilligerspunt zoekt daarbij de verbinding met de sociaal ondernemers. Door het bieden van workshops wordt aan deskundigheidsbevordering gedaan en wordt de bewustwording en acceptatie vergroot. Een concreet voorbeeld is het aanbieden van de AVG-training zodat organisaties en (sport)verenigingen toegerust worden op het omgaan met de nieuwe privacywetgeving.

1.3 | Ontwikkelingsmogelijkheden voor vrijwilligers

Het Vrijwilligerspunt legt meer nadruk op de individuele ontwikkelingsmogelijkheden van vrijwilligers. Deskundigheidsbevordering komt meer op de voorgrond te staan. De behoeftes van vrijwilligers(organisaties) staan hierbij centraal. Voorbeelden van workshops/trainingen zijn

workshop grenzen stellen en een workshop kinder-EHBO. Deze activiteiten worden uitgevoerd door het Vrijwilligerspunt.

Actiepunt 2 | Vergroten bekendheid voorzieningen

2.1 | Bekendheid vrijwilligerspunt vergroten **nieuw beleid**

We vergroten de bekendheid van het Vrijwilligerspunt onder de vrijwilligersorganisaties en de Sliedrechtse gemeenschap. Daarnaast brengen we de activiteiten en mogelijkheden die het Vrijwilligerspunt te bieden heeft actiever onder de aandacht. Het Vrijwilligerspunt maakt in samenwerking met de gemeente Sliedrecht een flyer waarin de rechten en plichten voor een vrijwilliger komen te staan. Hiermee willen we de Sliedrechtse vrijwilliger beter informeren. We verspreiden deze flyer huis aan huis, onder vrijwilligersorganisaties en leggen ze op (ontmoetings-)locaties neer.

2.2 | Vrijwilligersverzekering

De gemeente Sliedrecht heeft een verzekering afgesloten voor alle Sliedrechtse vrijwilligers. Het betreft een secundaire dekking op het gebied van ongevallenverzekering, aansprakelijkheids- en rechtsbijstandsverzekering. De eigen verzekering van de vrijwilliger moet eerst aangesproken worden alvorens de collectieve verzekering voor schade benaderd kan worden. Wij brengen vrijwilligersorganisaties op de hoogte van de mogelijkheid tot het gebruik van deze verzekering. De zorg voor vrijwilligers(risico's) neemt hierdoor toe, zonder dat organisaties hiervoor extra financieel belast worden. Via het vrijwilligerspunt wordt de vrijwilligersverzekering actief onder de aandacht gebracht bij vrijwilligersorganisaties en individuele vrijwilligers.

Actiepunt 3 | Bemiddelen en faciliteren

3.1 | Vraaggericht werken **nieuw beleid**

Het Vrijwilligerspunt bemiddelt tussen vrijwilligers en organisaties die vrijwilligers zoeken. Dit doet het punt door gebruik te maken van de online vacaturebank en via het reeds bestaande vrijwilligersnetwerk. Het Vrijwilligerspunt is momenteel bezig om de werkwijze te kantelen, van aanbodgericht, naar vraaggericht werken. Het vrijwilligerspunt denkt in dit kader na over een marktverkenning in de ICT om de bedrijfsvoering efficiënter in te kunnen richten. Het aanbod van het vrijwilligerspunt komt niet langer centraal te staan, maar de behoeftes die vrijwilligers en hun organisaties hebben vormt het uitgangspunt. Het vrijwilligerspunt gaat meer maatwerk bieden, mochten veel dezelfde vragen over een specifiek onderwerp binnenkomen dan kan het betreffende onderwerp (tijdelijk) opgenomen worden in het aanbod van het vrijwilligerspunt. Het aanbod komt in dat geval direct voort uit de behoefte van organisaties. Door de werkwijze aan te passen sluit het vrijwilligerspunt beter aan bij de wensen van vrijwilligersorganisaties.

3.2 | Verklaring Omtrent het Gedrag **nieuw beleid**

Vanaf 1 januari 2015 kunnen vrijwilligers die werken met kinderen of met mensen met een verstandelijke beperking een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) krijgen via de vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV). Organisaties die niet aan deze eis voor een gratis VOG voldoen betalen de VOG momenteel zelf. **Als gemeente gaan wij, onder bepaalde voorwaarden, VOG's voor vrijwilligersorganisaties vergoeden.** Hierdoor nemen we financiële bezwaren voor organisaties weg en geven wij een impuls aan de kwaliteit van het vrijwilligerswerk. De gemeente Sliedrecht vindt veilig vrijwilligerswerk belangrijk, zodoende hechten wij grote waarde aan het verstrekken van VOG's. Wij zijn ons er van bewust dat een VOG geen garantie is voor veilig vrijwilligerswerk, we zien dit dan ook als een ondersteuning richting organisaties. We laten de keuze voor het wel of niet vragen van een VOG – waar dat volgens de wet niet verplicht is – over aan de vrijwilligersorganisaties zelf.

De voorwaarden voor het gratis kunnen aanvragen van VOG's door Sliedrechtse vrijwilligersorganisaties, zijn als volgt:

- De VOG wordt door de gemeente vergoed wanneer de vrijwilligersorganisatie niet valt onder de landelijke regeling voor een gratis VOG². Per 1 november 2018 wordt deze regeling verruimd. Zie ook <https://www.gratisvog.nl/>.
- De VOG wordt door de gemeente vergoed wanneer de vrijwilligersorganisatie zelf niet voldoende financiële middelen heeft om de VOG te vergoeden.
- De VOG wordt door de gemeente vergoed wanneer de vrijwilligersorganisatie een VOG voor vrijwilligers verplicht stelt en dit zelf als voorwaarde heeft vastgelegd.

3.3 | Inwonersinitiatieven en eigen kracht

De gemeente Sliedrecht wil vrijwilligerswerk vooral laten ontstaan vanuit de inwoners zelf. Nieuwe innovatieve oplossingen of activiteiten die bijdragen aan het versterken van het vrijwilligerswerk in Sliedrecht willen we de ruimte bieden, door barrières weg te nemen en te ondersteunen waarbij we als gemeente – passend bij de gemeentelijke rol – kunnen. We gaan verantwoordelijk om met gemeenschapsgeld en financieren alleen voorstellen en ideeën die echt bijdragen aan de Sliedrechtse gemeenschap. Het Vrijwilligerspunt adviseert organisaties op het gebied van fondsenwerving.

Actiepunt 4 | We erkennen de waarde en vergroten het maatschappelijk bewustzijn

4.1 | De Gemeentepenning

De Gemeentepenning van onze gemeente wordt als blijk van waardering toegekend aan personen die zich, hetzij als individu, hetzij in georganiseerd verband, in belangrijke mate en op een breed terrein verdienstelijk hebben gemaakt voor de gemeente Sliedrecht of haar gemeenschap. Wij gaan de Gemeentepenning (opnieuw) onder de aandacht brengen bij Sliedrechtse vrijwilligers(organisaties) en zorgen ervoor dat het Vrijwilligerspunt dit ook onder de aandacht blijft brengen door dit als actiepunt toe te voegen als subsidievoorwaarde.

4.2 | Het Sliedrechts compliment

Het Sliedrechts compliment is ingesteld om erkenning en waardering te kunnen geven aan personen die zich bezighouden met (kleinschalig) vrijwilligerswerk en om erkenning en waardering te kunnen geven aan mensen met voor Sliedrecht waardevolle initiatieven. Wij gaan het Sliedrechts compliment (opnieuw) onder de aandacht brengen bij Sliedrechtse vrijwilligers(organisaties) en zorgen ervoor dat het Vrijwilligerspunt dit ook onder de aandacht blijft brengen door dit als actiepunt toe te voegen als subsidievoorwaarde.

² Voorwaarden voor het meedoen aan de landelijke regeling zijn:

1. Uw organisatie staat ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel.
2. Uw organisatie bestaat voor minimaal 70 procent uit vrijwilligers en is een echte vrijwilligersorganisatie (heeft geen winstoogmerk en is niet actief op een concurrerende markt). Onder meer uitgezonderd van de Regeling Gratis VOG zijn: welzijnsorganisaties, scholen, BSO, TSO en peuterspeelzalen en organisaties met een winstoogmerk.
3. De voor de organisatie werkzame vrijwilligers zijn niet reeds op grond van andere wet- of regelgeving gehouden om een VOG aan te vragen.
4. Vrijwilligers binnen uw organisaties werken met minderjarigen en/of mensen met een verstandelijke beperking.
5. Uw organisatie kan aantonen dat er preventief beleid is om seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. Dit kan variëren van het hebben van vertrouwens(contact)personen tot een goed aannamebeleid voor vrijwilligers. U moet óf een link kunnen plaatsen naar informatie op uw website óf een document uploaden óf uw beleid kunnen omschrijven.

4.3 | Het Jeugdlintje

Het Jeugdlintje wordt uitgereikt aan jongeren die zich belangeloos hebben ingezet voor de Sliedrechtse samenleving, gedurende langere tijd, of voor een concrete activiteit of een bijzondere inzet/prestatie hebben geleverd. Wij gaan het Jeugdlintje (opnieuw) onder de aandacht brengen bij Sliedrechtse vrijwilligers(organisaties) en zorgen ervoor dat het vrijwilligerspunt dit ook onder de aandacht blijft brengen door dit als actiepunt toe te voegen als subsidievoorwaarde.

4.4 | NLdoet

Jaarlijks neemt het college van B&W deel aan NL Doet. Dit is de grootste vrijwilligersactie van Nederland. Dit doen zij om het vrijwilligerswerk (verder) te promoten binnen onze gemeente. We gaan de NLdoet-actie breder inzetten door bijvoorbeeld gemeenteambtenaren te enthousiasmeren om ook deel te nemen aan een van de NLdoet activiteiten. Zo dragen we als gemeente het enthousiasme voor het vrijwilligerswerk uit en geven we tevens het goede voorbeeld. Het Vrijwilligerspunt is intermediair tijdens de NL Doet actie en draagt zorg voor het matchen van organisaties en vrijwilligers(groepen).

4.5 | Vrijwilligersnetwerkborrel **Nieuw beleid**

Jaarlijks organiseert het Vrijwilligerspunt in samenwerking met de gemeente Sliedrecht een vrijwilligersnetwerkborrel waarbij het Vrijwilligerspunt en de gemeente haar waardering uitspreken voor de Sliedrechtse vrijwilligers. Deze netwerkborrel zal jaarlijks plaatsvinden in de bibliotheek, een centrale plek waar ook het Vrijwilligerspunt gevestigd is. Tijdens deze borrel is het college van B&W aanwezig om informeel gesprekken met vrijwilligers aan te gaan. Raadsleden zijn, indien zij dat willen, van harte welkom om ook aanwezig te zijn. Uiteraard houden wij rekening met de locatie, de datum en het tijdstip waarop wij samen komen, zodat zoveel mogelijk Sliedrechtse vrijwilligers in de gelegenheid zullen zijn om deel te nemen. Tijdens de borrel zal er ook voor iedere Sliedrechtse vrijwilliger een kleine attentie zijn, als waardering voor het werk dat zij leveren.

4.6 | Oog voor de positie van vrijwilligers **Nieuw beleid**

Wanneer met gemeentelijk gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties afspraken gemaakt worden, heeft de gemeente oog voor de rol en positie van vrijwilligers. Wij wijzen de organisaties op de rechten en plichten richting vrijwilligers, daarnaast blijven we waakzaam op het verdringen van betaald werk. Het verdringen van betaald werk kan worden verminderd door het houden van een goed vrijwilligersbeleid binnen deze organisaties. Als gemeente wijzen wij organisaties op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid in deze. Het Vrijwilligerspunt kan organisaties adviseren over het hebben van een goed vrijwilligersbeleid.

5. Planning en monitoring

In de onderstaande tabel is de planning voor het vrijwilligersbeleid weergegeven. De uitvoering zal samen met het Vrijwilligerspunt plaatsvinden.

Activiteit	Planning
Vrijwilligerspunt en vergroten bekendheid vrijwilligerswerk (2.1)	4 ^e kwartaal 2018
Jongeren en nieuwkomers aantrekken (1.1)	4 ^e kwartaal 2018
Formele individuele erkenning (4.1, 4.2, 4.3) - De gemeentepenning - Het Sliedrechtscompliment - Het jeugdlintje	3 ^e kwartaal 2018
NL-doet actie (4.4)	1 ^e kwartaal 2019 - jaarlijks
Jaarlijkse vrijwilligersnetwerkborrel (4.5)	1 ^e kwartaal 2019 - jaarlijks
Drechtsteden vrijwilligersverzekering (2.2)	4 ^e kwartaal 2018
Verstrekken van VOG's (3.2)	1 ^e kwartaal 2019
Ruimte voor inwonersinitiatieven (3.3)	1 ^e kwartaal 2019
Deskundigheidsbevordering vrijwilligers(organisaties) (1.2 & 1.3)	4 ^e kwartaal 2018
De positie van vrijwilligers (4.6)	1 ^e kwartaal 2019

Opvolging

We monitoren het vrijwilligersbeleid actief en houden trends in het vrijwilligerswerk in de gaten. In gesprekken met het Vrijwilligerspunt houden we hierdoor als gemeente vinger aan de pols. Als gemeente willen we – samen met onze partners – snel kunnen inspelen op veranderende ontwikkelingen en behoeftes.

Kwantitatief en kwalitatief

Wij vinden het belangrijk om zowel kwantitatief als kwalitatief invulling te geven aan de opvolging van het vrijwilligersbeleid. De kwantitatieve opvolging zal door middel van de jaarlijkse sociale monitor van de Drechtsteden geschieden. De kwantitatieve doelstelling is als volgt:

Doelstelling 1 In Sliedrecht doen meer mensen vrijwilligerswerk dan gemiddeld. Huidig cijfer 42%. Dat betekent dat op dit moment 10.500 inwoners van Sliedrecht vrijwilligerswerk doen. Wij willen dit aantal met 5% verhogen, naar 11.025 in 2020.

Doelstelling 2 We vergroten de bekendheid van de mogelijkheden tot het doen van vrijwilligerswerk. Huidig cijfer is 86%, de doelstelling is 96%. We gaan voor een stijging van 10%. Via de Monitor Sociaal meten we dit.

De kwalitatieve opvolging komt voort uit de gesprekken die wij halfjaarlijks met het Vrijwilligerspunt hebben over de voortgang van het beleid. Daarnaast vinden we het ook belangrijk om jaarlijks een vrijwilligers enquête te houden onder Sliedrechtse vrijwilligers en organisaties. De input die uit deze enquête voortkomt zal gebruikt worden voor het eventueel bijsturen van het uitvoeringsprogramma.

6. Financiering

De jaarlijkse **vrijwilligersnetwerkborrel** en het verstrekken van VOG's vragen om een extra investering van in totaal € 8.000,-. De verwachting is dat op termijn de kosten (€ 5.000,-) voor het vergoeden van VOG's zal afnemen. Bij aanvang van deze maatregel zal het aanmeldpercentage in het begin hoger zijn, na dit piekmoment in de aanvragen verwachten wij structureel minder aanvragen. Hierdoor liggen de kosten bij de start hoger, waarna de kosten zullen afnemen.

We stellen daarnaast incidenteel € 2.000,- euro ter beschikking aan het vrijwilligerspunt om zichzelf beter te profileren en te promoten. Deze eenmalige financiële impuls zal o.a. gebruikt worden ten behoeve van een informatieflyer, persberichten en het moderniseren van de website.

Binnen de lokale WMO-begroting is voor het opstellen en moderniseren van het vrijwilligersbeleid een incidenteel bedrag van € 10.000,- voor 2018 begroot. We onttrekken in totaal € 10.000 euro uit de WMO-begroting. We zetten ons in om de **vrijwilligersnetwerkborrel** in de toekomst in samenwerking met sponsors vorm te geven. Na twee jaar evalueren we het beleid en afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie wordt nieuw budget beschikbaar gesteld.

Activiteit	Bestaande middelen	incidenteel
Vergroten bekendheid vrijwilligerswerk/punt (actiepunt 2.1)	€ 28.330,-	€ 2000,- *o.a. t.b.v. informatieflyer / persberichten / website
Jaarlijkse vrijwilligersnetwerkborrel (actiepunt 4.5)	€ 0,-	€ 3000,-
Vrijwilligersverzekering (actiepunt 2.2)	€ 3.745,20	€ 0,-
Verstrekken van VOG's (actiepunt 3.2)	€ 0,-	€ 5000,-
Totaal Bestaand	€ 32.075,20	
Totaal extra middelen incidenteel		€ 10.000,-
Totale inzet vrijwilligersbeleid	€ 42.075,20	

Bronnen

- Document *Randvoorwaarden vrijwilligerswerk* (Stichting Welzijnswerk Sliedrecht)
- Document *Statistische instrumenten voor het meten van vrijwilligerswerk* (Europees Economisch en Sociaal Comité)
- Document *Succesvol begeleiden van vrijwilligers met psychische klachten* (Kennisbank vrijwilligerswerk)
- Document *Onderzoek Vrijwillige inzet* (Movisie)
- Document *Borging van vrijwilligersbeleid* (Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk – NOV, CIVIQ)
- Document *Vrijwilligerswerk beter geregeld?* (Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties)
- Diverse documenten (MOVISIE)

